

Diplom

Väikene trööstija.

Jõulujutt lastele.

Ev. Vennaste Kog. pühapäevakooli Komitee väljaanne.
Tallinn, 1936.

Duplum

Väikene trööstija.

Jõulujutt lastele.

33395

Ev. Vennaste Koguduse pühapäevakooli Komitee väljaanne.

Tallinn, 1936.

Väikene trööstija.

Kooli- ja lastele.

V. Ehrenpreis'i trükk Tallinnas, Rütüti 11. 1936 a.

A 14062

Dr. V. Ehrenpreis'i trükk Tallinnas, Rütüti 11. 1936 a.

ui ilu-
sasti sätendasid
skääril kõik kal-
jukillukesed, kui
kaunisti küll vir-
vendas vesi...

Väikene Maria teadis, et see oli tema Rootsi kodu, millele nad lähenesid iga hetkega. Ta väike süda hakkas ärevalt lööma ja käsi plak-
sutades ta hüüdis oma kõrval laevalael seisvale
vanahärrale:

„Kui ilus, kui ilus... sellest on isa mulle
nii palju jutustanud!“

Aga isa nimetamine nagu imeväel pühkis
ära elavalt näolt naeratuse.

Talle meelestus karm tõde, et isa oli surnud. Talle tuli meelde salgakese mustade meeste ja naiste kaeblik laul oma misjonaari haua ääres.

Mariale meelestus ka isa viimane pilk, viimane käepigistus, viimane soov:

„Kallis Maria, pea meeles, kui jääd üksi, et taevane Isa sulle ei keela midagi, mis sa talt palud usaldusega... Paluge, siis peab teile antama...”

Jah, üks suur palve oli olnud isa elu, seda ütles ka pastor Dalarö, kes pidi tooma väikese Maria kodumaale, kus ta pidi misjoni seltsi kulul asuma elama K. linna lastekodusse, sest Maria ema oli surnud juba varem, kui isa tillukese Mariaga oli sõitnud Põhja-Aafrikasse misjonaariks.

* * *

Kiirelt sammus Maria pastor Dalarö kõrval mööda K. linna laiu ja sirgeid tänavaid. Ta vaatas lapseliku rõõmuga linna serval asetsemaid aiavilja ja lilleaedu ja kaugemal lahes valendavaid purjekaid. Ja tahtmatult ta tundis end siin kodus. Siin selles linnas olid kord elanud ju ka tema vanemad, isa jutustuse järele, kaunis valges majas kesk lõhnavat lilleaeda.

* * *

Lastekodu oli suur hallist graniidist maja, natuke sünge, aga seda polnud Marial aega vaadata. Tema pilk peatus suurel rohelisel õuel, mis näis otse täis olevat väikesi hallides kleitides tüdrukuid ja samavärvi pluusides poisse.

Madalal tagatrepil seisis üks väikestest ja helistas suurt kella.

Oli õhtusöögi aeg. Lapsed õuelt hakkasid valguma tagauksest sisse — ikka väikesest kellahelistajast mööda.

Maria oma saatjaga läks teisest uksest, mis viis vastuvõtu ruumi.

Üks poistest hiilis neile järele. Ta vahtis häbematult väikesele Mariale näkku nagu tahtis küsida: „Kas ka üks meiesuguseist?“ Pastor Dalarö teda nähes ütles:

„Teata juhatajale, et ootame teda“ — Poiss jooksis minema.

Varsti astus tuppa keskealine karmide näojoontega naine. Tervitanud õpetajat ja silmates Mariat, ta ütles:

„Tüdruk peaks minema teistega õhtust sööma, siis oleks meil aega rääkimiseks.“ — Maria tänas ja lahkus toast.

Ta oli näinud kuhu teised läksid. Tal oli kerge leida söögituba.

Suures toas kogunesid lapsed laudade ümber, millel juba seisis kruusid piimaga reas nagu sõdurid ja iga kruusi kõrval tükike leiba.

Maria istus nagu teisedki taburetile. Nähes, et kõik haarasid kohe leivatükid, ja polnud lauaotsas kedagi, kes oleks lugenud söögipalvet nagu misjonijaamas, Maria pani käed risti ja luges vaikselt oma söögipalve.

Palav oli käimisest ja Maria rõõmustus väga külmast piimast, aga enne kui ta jõudis võtta oma leivatüki, haarati see üle laua ja ta nägi oma vastas sama suuremat poissi, kes neid oli

teatanud juhatajale. Poiss sõi suure isuga Maria leiba.

„Ta on küll vist väga näljane,“ mõtles Maria, kui ta oma käed tänuks oli pannud kokku ja koos teistega tõusis lauast.

Õuel ootas teda pastor Dalarö et jätta temaga jumalaga ja juhatajaproua, et näidata talle tema magamise kohta.

* * *

Pika koridori lõpus asetsevas toas oli neli voodit kaetud hallide karvavaipadega. Akna all seisis kitsas laud.

Maria avas teiste uudishimulikkude pilkude all oma kohvri, võttis sealt välja väikesed puukoorest punutud tuhvlikesed — ühe neegripoisi töö, kes oli olnud Maria tõeline must sõber — veel kulunud valge öösärgi ja paar kantud puuvillast kleiti ja kaks pilti.

Üks neist piltidest kujutas noort meest ja naist rõõmsate nägudega — Maria kadunud isa ja ema — ja teisel pildil oli Jeesus kibuvitsakrooniga — „Kibuvitsakrooniga Kuningas“, nagu Maria teda ise armastas nimetada.

Maria asetades pilte lauale, vanem tüdruk, kelle voodi oli akna all, naeris pilkavalt Maria „pildigaleriid“, väiksem aga, kelle voodi oli Maria voodi kõrval, tippis oma pisikeste sam-mudega laua äärde, tõusis varbaile ja vaadates pilte küsis: „Kes need on?“

„Need on mu isa ja ema, ja see on Jeesus,“ seletas Maria. Väike, kelle nimi oli Doris, kuuldes ema nimetavat, hakkas suure häälega nutma.

„Ajad teise pirisema, tee nüüd vait ka,“ nurises suurem tüdruk aknaäärsest voodist. Teine suuremaist aga, kes oli väga kahvatu ja väsinud näoga, läks vaikides voodisse.

Maria istus nutva Dorise voodi servale ja ütles:

Ära nuta, väike Doris! Ma jutustan sulle sellest teisest pildist.“ Ja aidates last lahtiriietumisel, ta hakkas tasa rääkima Jeesuse sündimisest, karjaseist ja inglitest. Laps, kes oli selles eas, et iga jutustust nagu neelas, kuulas hingepidades, kuni väikesed laod vajusid kokku ja magus uni vajus silmile...

Maria, keda seni oli peetud väikeseks ja keda kõik olid hellitanud, tundis end järsku suurena ja võimelisena kaitsma endast väiksemaid. Ta tasa laskus põlvili väikese Dorise voodi ette, pani kokku käed ja palus oma õhtupalve. Öeldes ära lõpusõnad: „ja tänan sind Jeesus, et sa oled lubanud meid sinult paluda kõiki, mis meil vaja. Amen,“ ta tõusis üles.

Pilkava naeruga küsis talt tüdruk aknaalt:

„Miks sa siis ei palu, et su isa oleks jäänud elama. ja sul poleks tarvitsenud elada selles neetud kasarmus!“

„Minu isa — ta ju elabki,“ ütles Maria, „aga taevas Jeesuse juures. Tal oli raske siin ja haigus vaevab, aga nüüd on tal sääal hääl. Päälegi ta saab sääal ka minu ema näha. Ja mina — ega siis minagi jää kauaks sellesse „kasarmusse“. Kui aga oskan usaldades paluda, siis annab Jeesus mulle niisuguse maja kui oli mu isal ja emal siin linnas.“

Võika naeruga tõmbas aknaalune omal teki üle pea. Tal oli hää meel, et võib homme jutustada teistele naeruks oma uuest toanaabrist ja selle uskumatuist arvamusest.

Vastu hommikut ärkas Maria. Päike polnud veel tõusnud, aga aknast valgus juba sisse sinikat hommikuvalgust. Maria tõusis voodist, et vaadata kas lahel pole näha mõnd kalapaati. Siis aga märkas ta, et kahvatu tüdruk ukse-tagusest voodist istus akna ääres.

„Ei ole und?“ küsis Maria tasa, kartes teisi äratada.

„Oleks küll,“ vastas küsitav, „aga nagu vähe õhku, raske on. Mõtlen, et küll on hää kui saame suuremad ja avaramad toad. Juba sel suvel pidi hakatama ehitama hoovi uut maja, ehk teevad veel sügiseks valmis.“

„Teeme akna lahti,“ ütles Maria.

„Ei tohi,“ vastas teine, näidates peaga akna-äärsele voodile.

„Pole viga,“ arvas Maria.

Ta pani pisikese Dorise tekile veel oma jaki, teisele magajale laotas ta oma rätiku, avas siis tasa akna, ja mõlemad lapsed läksid uuesti voodisse.

* * *

Lastekodule ehitati uut maja. Lai murune hoov oli täis ehituseprahti, ja võõraid töömehi liikus aias ja ehituseplatsil.

Väike Maria armastas viibida ehituse juures. Ta tegi Dorisele ehituslaastudest sildu ja aedu ja ajas vahel mõne töömehega juttu.

Ühel päeval ta nägi ka ehitusinseneri, kes käis tehtud tööd vaatamas.

Insener Borg oli noor mees, aga ta näol oli väsinud ja kurb ilme. Ta lootis, et küll mees saab oma murest lahti, kui ta palub Taevaisa.

Aga teisel päeval liikus insener sama kurva näoga ehituse juures.

Maria ei vabanenud kuidagi mõttest, et peaks teda kuidagi trööstima. Maria ootas teda aiavärvavas ja kui noormees tuli juhataja toast, Maria tervitas teda ja ütles:

„Härra insener, teie vist unustasite paluda Taevaisa oma mure pärast.“

Mees pööras ümber, vaatas väikese segaja poole ja naeris siis laia suuga „Taevaisa“ — ja väikesele rohkem tähelepanud pöörmata läks aiast välja.

Maria süda läks kurvaks. Ta hakkas rututama oma tuppa. Trepil tuli talle vastu sama suur poiss, kes kord sõi ära Maria leiva ja kellest Maria nüüd teadis, et ta nimi oli Karl. Ta naeris inetult ja ütles Mariale:

„Noh, kas näitasid insenerile ka oma kibuvitsakrooniga kuningat. No, täismehed ju selliseist asjust ei hooli! Või loodad, et tema peabki olema see, kes kingib sulle uhke valge maja?“

Maria jooksis üles, kus juhataja teda ootas, et saata ta linna vanadekodu juhatajale viima üht kirja.

Vanadekodu oli suur, sünge hoone. Juba eesuksest sisseminnes tungis ninna eriline kibe õhk. Maria läbides pika koridori, astus hoovi ja säält juhataja majja. Kirja ära viinud, tuli ta

jälle läbi pika kordori tagasi, ta ei osanud teist kaudu minna majast välja.

Aetud lapselikust uudishimust, ta praotas ühe ukse ja vaatas aralt sisse.

Toas oli viis voodit. Kolmel neist lamas haige vana naine, üks oli tühi, ühel aga istus valgepäine vanake ja hoidis kätega pead. Näis nagu oleks ta tahtnud midagi välja pigistada sellest peast, aga tal see ei õnnestunud. „See pea, see pea,“ ohkas ta, kui Maria talle hääd õhtut soovides küsis, kuidas tervisega on.

Väsinud naeratus libises üle vana näo. — Tervis, kas see oli hää. Kas oli talt keegi seda küsinud peale seda, kui ta leiti B. rauakaevanduste juurest ja mäletuse kaotanult, nälginult ja väsinult toodi vanadekodusse. Vanake naeratas veel kord, aga silmanurgas läikis tal pisar. Maria ütles:

„Ma võiksin ehk teile midagi laulda.“

Vanakesed noogutasid, ja Maria algas.

Ta laulis „Neegri Saarast“, „Mustlase poissi“ ja teisi misjonijaamas õpitud laule. Vaiksel, pisut kahisevalt tungis väikene hää läbi toa ja viimane sügispäikese kiir tungides läbi kitsast aknast, kuldas lapse kauneid käharaid. Vanakestel olid pisarad silmas.

„Kas tuled jälle,“ küsisid nad, kui Maria hakkas minema.

„Kui saan mahti,“ vastas see.

* * *

*

Möödus päevi. Maria ei saanud minna vanadekodusse, ei pääsenud ka ehitust vaatama. Ta oli trepist joostes väänanud jala ja pidi jääma mõneks ajaks voodisse.

Vanalt teenijalt Maria kuulis, et ins. Borg olevat üldse tige ja halb inimene, olnud seda juba poisikesena, mil ta läinud emaga tülli ja salaja sõitnud Ameerikasse, viies kaasa oma lese ema viimase raha. Ema hakanud siis käima tööl, kurtnud oma poega taga ja palunud lõpmatult tema eest Jumalat, kuni ühel päeval tehases tekkinud hirmsas plahvatuses hukkunud.

Maria arvas nüüd taipavat ins. Borgi kurba nägu. Küllap ta kahetses oma halba käitumist ema vastu, aga ei saanud seda teha enam kuidagi hääks.

Maria teadis ka seda, et armas taevane Isa võib teha härra Borgi jälle rõõmsaks. Mis ta ei saanud teha oma ema hääks, seda võis ta ju teha teiste inimeste juures. Mariale meelestus vanadekodu.

Siis ühel päeval, kui ta oli esimest korda väljas, nägi ta inseneri. Maria ootas teda jälle aiaväras. Ta tervitas ja ütles kõheldes:

„Härra insener, teie ema andis teile kindlasti kõik andeks, mis teie tema vastu eksisite.“

Mehe näolt paistis imestus. Ta jäi kuulama. Maria jätkas.

„Lähen täna vanadekodusse; te võiksite neile säääl midagi saata.“

Mehe nägu läks lahkemaks. Ta võttis taskust paberraha ja ulatas Mariale — ja keegi poleks uskunud oma silmi, kui ta oleks tulnud mööda aiaväravast — ins. Borg silitas Marial üle heledate käharate, ruttas aga siis nagu häbenedes minema.

Maria ruttas poodi ostis võid, saia, suhkurt, küpsiseid ja muud, palju raha jäi veel järele, ja jooksis siis vanadekodusse.

Kuri mees ukse ees tukkus. Maria lipsas temast mööda oma tuttavasse tuppa.

Vahepeal oli tühja voodisse toodud uus vana, aga üks tuttav nagu oli kadunud. Ta oli mõne päeva eest viidud kirikaiale.

Maria jagas oma andeid, laulis oma laule ja rääkis vanadele sellest, et Taevaisa kõikide palvet kuuleb. Vaata, ta võib neile anda veel tervist ja rõõmu, või jälle viia neid oma juurde taevasse nagu ta tegi Maria isaga, kelle elu maapeal oli raske.

Maria rääkis oma sõpradele ka sellest, kuis temagi iga päev palub, et Taevaisa viiks teda ära lastekodust, annaks talle ilusa uue kodu.

* * *

Nii sai Maria mitu korda insenerilt raha ja viis vanadele sööki ja vahel ka mõne sooja riidetüki. Eriliselt meeldis talle valge peaga vanake, kes alati kurtis oma pea üle, et see midagi ei mäletavat, mis ajast, ka seda ta ei mäletanud.

* * *

Uus lastekodu oli valmis, aga Maria kahvatu toakaaslane, kes sellest nii väga unistas, ei saanudki sinna sisse. Küllap ta sai veel ilusamasse kodusse. Maria uskus seda kindlasti. Enne oma surma laskis ta igapäev endale Mariat jutustada kibuvitsakrooniga Kuningast ja temale lootes ta pani kinni oma silmad.

Sügis oli ju lõpul. Sadas esimest lund kui kehv kirst lasti külmetanud hauda. Maria seisis veel kaua värsket haju ääres ja palvetas kõigi eest, kes olid talle armsad...

Siis ühel pühapäeval ta nägi ins. Borg'i kirikus. Ta nägu oli palju soojem ja armsam kui varemalt. Maria nägi üht pisarat nagu argelt veerevat tal silmist.

* * *

Vaikselt langesid suured lumehelbed maale, mis jõuluõhtu ootuses tundus vaiksena ja pühalikuna. Maria astus välja lastekodu väikesest tagauksest. Tal oli käes korvike ja väike jõulupuu. Need olid maksnud tema soojad kindad.

Marial oli kahju, et lastekodu oli valmis ja tal polnud enam võimalik kohata oma sõpra, kes andis talle raha, millega ta võis rõõmustada oma hoolealuseid.

Aga kes tuli säält üle tee — ins. Borg. Maria astus tema juurde; ta nägi, kuis mehe nägu lõi särama. Tal oli palju pakke kaenlas ja tal tuli kaval naeratus silma kui ta ütles:

„Pidin just minema lastekodusse, et viia väikesele Mariale jõulukinki, aga ma näen teda pole kodus. Aga kühu siis ruttab väike trööstija?“

Maria süttis mehe hääst tujust. Ta hakkas kinni härja Borgi käest ja ütles:

„Palun, tulge minuga kaasa, lähen vanadekodusse?“

Mees nagu kõhkles veidi enne kui ta võttis Marialt korvi ja ütles: „Ma tulen.“

Kui nad aga juba läbisid pika koridori, vaatas noor insener nagu ehmunult ringi, et pidi selle lapse siia tooma.

Nad astusid hämarasse tuppä. Maria süütas küünlad väikesel puul, ja kõigi pilgud viibisid säravail tuledel ja korvikesel puu all. Valgusega harjunud silmad märkasid nüüd ka võõrast noorhärat, kes tardunud ja imestavate silmadega vaatas hallpäisele vanakesele.

Äkki aga selgines selle nägu; ta laskis lahti oma käed pea ümbert ja peaaegu karjates hüüdis:

„Sven!“

Insenes jooksis tema juurde; ta tundis oma ema, kes äkilisest poja nägemisest sai tagasi oma mäletamisevõime.

Rutates rääkis vanake hirmsast plahvatusest tehases ja sellest, kuidas ta sealt imekombel pääsenud, kuidas ta hirmust kihutatuna jooksnud kilomeetreid ja viimaks väsinult kokku langenud. Sellest peale läinud kõik tumedaks...

Kui kaks õnnelikku — ema ja poeg — märkasid vaadata ümber, põlesid küünlad veel puul; teised vanad sõid vaikides jõuluküpsiseid, aga Maria oli kadunud. Ta oli vaikselt hiilinud toast, kui nägi, et teda polnud enam vaja.

Samal õhtul viis ins. Borgi auto kaasa hallpäise vanakese, kellele teised vanad hõiksid järele:

„Häid pühi, vanaproua Borg!“

Veel samal õhtul seisis see auto lastekodu ukse ees, et võtta peale väikest Mariat ja viia teda tema kasuisa ins. Borgi uhkesse valgesse majja.

Kõik kasvandikud tulid teda peauksele saatma.

Suur poiss, kes oli sageli pilganud Mariat, seisis häbelikult ukse kõrval. Kui Maria ulatas tallegi käe, ta kogeles: „Ma polnud su vastu alati hää...”

„Ei maksa sellest rääkida,” ütles Maria suursuguselt ja täiskasvanult.

„Ma tahtsin paluda,” kogeles poiss.

„Jah, ma tahtsingi ta anda sulle,” ütles Maria. Ta tegi lahti oma väikese kohvri, võttis säält välja oma kibuvitsakrooniga kuninga pildi ja ulatas poisile.

Siis aga tõstis kasuisa ta üles, kandis autosse ja varsti see kadus saatjate silmist.

